

for at placere andre forsøg og undersøgelser i projektet, f.eks. det førnævnte RAD-system. Forskningen vil udover at undersøge forskellige kulturtekniske foranstaltninger til nedsættelse af pesticidforbruget tillige give data for eventuelle langtidseffekter af pesticidanvendelsen.

Sideløbende med den førnævnte forskning i dyrkningssystemer foretages sammenlignende analyser af økologiske og konventionelle jordbrug. Disse analyser kan bl.a. belyse eventuelle forskelle i produktkvalitet i forhold til produktionsmetoderne.

Forskning til støtte for planteforædling

Forædling af sorter, som er resistente eller tolerante over for angreb af skadegørere, er en af de vigtige veje til nedsættelse af pesticidafhængigheden. Statens Planteavlfsforsøgs bidrag til arbejdet bør være udvikling af screeningsteknikker til fremme af denne del af forædlingen.

Forskningen inden for det bioteknologiske område, som foregår ved Statens Planteavlfsforsøg, sigter bl.a. på at støtte resistensforædlingen. I disse sammenhænge forekommer bioteknologien perspektivrig, men en omfattende forskningsindsats er nødvendig. Dette gælder både med hensyn til grundforskning og med hensyn til den mere anvendelsesorienterede forskning. Statens Planteavlfsforsøg er indstillet på at indgå i et samarbejde med universiteter og andre forskningsinstitutioner på dette område for at fremme teknologiens praktiske anvendelse.

Havebrug

I forhold til det samlede pesticidforbrug udgør havebruget i havebrugsafgrøder en meget beskeden del.

Imidlertid er der en række havebrugsafgrøder, hvor der sker en meget intensiv anvendelse af pesticider. Det gælder specielt visse frilandsgrønsager som f.eks. kålafgrøder, frugtavl og en række væksthuseafgrøder.

Nedsættelse af brugen af pesticider kan opnås ved udvikling af integrerede plantebeskyttelsesprogrammer baseret på de samme elementer, som gælder for landbrug: prognose/varsling, skadetærskler, tilpassede doseringer, bedre sprøjteteknik m.v.

Produktværdien pr. arealenhed for havebrugsafgrøder er høj, og det giver mulighed

for anvendelse af en mere intensiv indsats for at gennemføre en hensigtsmæssig plantebeskyttelse.

F.eks. kan afgrøderne overdækkes med insekttætte net. Anvendelse af en sådan beskyttelsesmetode i større skala forudsætter imidlertid en betydelig udvikling af maskiner, som kan gennemføre denne nettildækning.

Dyrkning af afgrøder i blanding eller med anvendelse af særlige fangafrøder er andre muligheder, som bør undersøges.

I væksthuse er mulighederne for at anvende biologiske bekæmpelsesmetoder væsentligt større end på friland, fordi man arbejder i afgrænsede enheder, hvor temperatur og luftfugtighed kan styres. Biologisk bekæmpelse af skadedyr i væksthuse anvendes da også i vid udstrækning.

Biologisk bekæmpelse af skadedyr i potteplanter, der er de dominerende afgrøder i danske væksthuse, er også mulig på linje med biologisk bekæmpelse af skadedyr i grønsager. Dette fordrer dog en særlig indsats, fordi der skal udvikles teknikker specielt tilrettelagt for de enkelte kulturer eller grupper af kulturer.

Anvendelse af biologisk bekæmpelse af skadedyr vil ikke påvirke det samlede pesticidforbrug særlig meget, men de hyppige bekæmpelser, som foretages i væksthuse, er en betydelig belastning af arbejdsmiljøet.

Samtidig medfører de hyppige behandlinger øget risiko for opformering af skadedyr, som er resistente over for pesticider. Eksempler på en sådan udvikling har vi i ferskenbladlus, spindemider, minérfluer, mellus og trips.

Opformering af skadedyrspopulationer, som er resistente over for pesticider, betyder også en risiko for bekæmpelsesproblemer på friland. Det gælder f.eks. for ferskenbladlus, som fra væksthuse spreder sig til roemarker.

Mekanisk ukrudtsbekæmpelse, flisdækning og flammebehandling rummer også særlige muligheder inden for havebruget – på grund af afgrødernes relativt høje produktværdi.

Anvendelse af specielt patogenfrit opformeringsmateriale (sundt plantemateriale) i væksthuse er en anden væsentlig mulighed for at formindske brugen af pesticider i havebruget.